

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 678/2018 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att utreda situationen för och behoven hos barn och ungdomar som fått cochleaimplantat

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 678/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Mikaela Nylander /sv:

Avser regeringen kartlägga hur familjer får information om teckenspråk och

avser regeringen utreda situationen för och behoven hos barn och ungdomar som fått cochleaimplantat och utgående från detta göra upp ett åtgärdsprogram genom vilket tillgodoseendet av de teckenspråkigas språkliga rättigheter kan följas upp och systematiskt förbättras i hela landet?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Syftet med teckenspråkslagen har bland annat varit att öka myndigheternas medvetenhet om teckenspråket samt om de teckenspråkiga som en språklig och kulturell grupp, och därigenom främja tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna för dem som använder teckenspråk. Man har strävat efter att öka medvetenheten genom broschyrer och genom utbildningar för myndigheter. Därtill tillsatte justitieministeriet år 2015 en arbetsgrupp vars uppgifter bland annat har varit att öka olika aktörers medvetenhet om teckenspråkslagens innehåll och tillämpning samt främja kommunikationen mellan olika aktörer.

Förverkligandet av teckenspråkslagen ska utvärderas år 2020, fem år efter att den trädde i kraft. Utvärderingen ger närmare information om vad man framöver bör fokusera särskilt på i tillämpningen av lagen. Grundlagsutskottet har i sitt betänkande om teckenspråkslagen (GrUB 10/2014 rd) lyft fram betydelsen av att få lära sig ett eget språk och framhållit att varje barn och hans eller hennes familj ska ha möjlighet att få tillräcklig undervisning i teckenspråk, dels för att barnets rätt till ett eget språk ska tillgodoses, dels för att skapa förutsättningar för att familjen ska kunna kommunicera på ett gemensamt språk. I utvärderingen kommer man därför även att beakta vilka möjligheter barn och ungdomar som fått cochleaimplantat har att lära sig teckenspråk.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 678/2018 rd

Tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna och tillämpningen av språklagstiftningen följs också upp genom en språkberättelse som lämnas till riksdagen en gång under varje valperiod. Berättelsen baserar sig på språklagen (423/2003) och statsrådets förordning om verkställigheten av språklagen (433/2004), och i berättelsen behandlas utöver finska och svenska även bland annat teckenspråk.

Material till berättelsen år 2017 samlades in bland annat genom en webbenkät till medborgare, ett diskussionsmöte för centrala myndigheter och intressentgrupper samt begäranden om utlåtanden som skickades till 535 olika aktörer. De aktörer som hördes ombads att ta ställning bland annat till tillgodoseendet av språkliga rättigheter och relaterade utmaningar samt lägga fram eventuella utvecklingsförslag. En fråga som togs upp i responsen var en oro för hur rätten att lära sig teckenspråk tillgodoses bland barn som fått cochleaimplantat. Till de centrala frågor som lyfts fram i berättelsen hör också behovet av att utreda rutiner hos olika myndigheter som förhindrar eller försvårar möjligheterna för barn som föds döva eller hörselskadade att utöver det talade språket lära sig teckenspråk och vidta nödvändiga åtgärder för att förbättra situationen. I maj 2018 ordnades en rundabordskonferens om temat.

Användbar information fås även genom det material som samlas in för nästa språkberättelse, som ska lämnas år 2021.

Helsingfors 28.3.2019

Justitieminister Antti Häkkinen